

страждань жертви. У цьому випадку кожний терорист, звичайно, є фанатиком. Його переконаність у тому, що саме він (і його організація, група) "правильно" оцінює дійсність і знає, що добре, а що погано, перевершує все, на що здатна звичайна, незаангажована, об'єктивно мисляча людина.

Серед терористів можна знайти найрізноманітніші персонажі — від маргіналів до освічених дітей представників вищого і середнього класу. Всесвітньо відомий терорист XX ст. Ілліч Рамірес Санчес є вихідцем з дуже забезпеченої венесуельської родини. У своєму житті він перепробував багато: працював лікарем, вживав наркотики, мав зв'язки з різними жінками. Після знайомства з палестинськими студентами у Москві він врешті-решт "знайшов себе" в одній з палестинських екстремістських організацій. Шейх Л. Ясин — духовний лідер палестинського руху "Хамас" — у п'ятнадцятирічному віці, граючи у футбол, пошкодив собі хребет і залишився на все життя прикутим до крісла інваліда. Можливо, саме це відіграло роль у його рішенні реалізувати себе в іншому, а не тільки в політиці і очолюваному ним русі палестинських ісламістів. Простежується тенденція: більшість лідерів радикального ісламу — це, як правило, вихідці із середніх прошарків або представники вільних професій. Одержавши освіту, вони часто не мали змоги піднятися вище своєї соціальної ніші. їм заважала система міжплеменних і сімейно-родових пріоритетів, яка зберігається на Сході. Ця система багато в чому визначає всю соціально-політичну ієрархію. До того додавалися, можливо, почуття нудьги — у заможних, або творча невдоволеність — у діячів вільних професій [3, С.4].

Часто терористами стають люди, які не самі по собі прийшли до переконання у святості або непогрішності тієї чи іншої "великої ідеї", а були втягнені у терористичну діяльність своїм безпосереднім оточенням. Молодий чоловік, який мешкає, наприклад, у Белфасті, бачачи, що його друзі й однолітки втягнені у бойову діяльність, не може залишитися в стороні. Тут вже виявляється конформізм, побоювання залишитися "білою вороною", навіть зрадником. Багато хто вступає до терористичних організацій тому, що відчуває необхідність належати до співтовариства однодумців. Група набуває величезної влади над особою. Якщо людина прив'язана до участі в акції, вона відрізає собі шлях назад. З такого моменту, навіть якщо в терориста з'являються сумніви у доцільності або моральній правоті діяльності, до якої він втягнений, він не може собі дозволити їх відкрито висловити, його вб'ють свої ж.

Для профілактики тероризму в Україні пропоную запровадити наступне: 1) удосконалити законодавство, що регулює боротьбу з тероризмом, зорієнтувати його на його профілактику; 2) впровадити систему соціального тестування населення для виявлення потенційних терористів; 3) впроваджувати політику соціальної рівності; 4) приймати державні рішення в інтересах суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про боротьбу з тероризмом» від 20.03.2003, № 638-IV (останні зміни від 21.04.2011), ВВР, 2011№ 43, ст.449 Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/638-15>.
2. Васильев Л. С. Ислам и террор // Общественные науки и современность. — 2006. — № 1.
3. З.Антипенко В.Ф. Тероризм: кримінологічна та кримінально-правова характеристика. - К., 2009. - 60 с.
4. Скомороха В. Правосуддя і захист прав людини як реакція на тероризм // Право України. — 2012. — № 11. — с. 5-12.

Дейнека Юлія Олександрівна
курсант 4-го курсу

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ СТ.201 КК УКРАЇНИ «КОНТРАБАНДА»

Людське суспільство, як і будь-яка інша складна система, може нормально функціонувати та розвиватися лише ґрунтуючись на певних правилах, на основі чого обирається один з багатьох можливих варіантів поведінки того чи іншого суб'єкта.

Незаконне переміщення товарів та предметів зі спеціальним режимом обігу через митні кордони держави – явище з давньою історією, притаманне будь-якій країні світу. Відповідно, і заходи запобігання багатьох держав з контрабандою найрізноманітніші та постійно вдосконалюються, проте їхньою спільною ознакою можна визнати встановлення різних видів юридичної відповідальності за таке діяння. Не є винятком і наша держава: контрабанда розглядається як посягання на господарську діяльність, відповідальність за яке встановлено у ст. 201 КК України, остання редакція якої позначається змінами від 15 листопада 2011 року. В контексті змін варто вказати на ч. 2 ст. 201 КК України, де суб'єктом контрабанди, окрім особою, раніше засудженої за контрабанду, може бути і службова особа з використанням службового становища.

Контрабанда товарів є однією зі складових економічної злочинності. Вона дозволяє уникнути сплати митних платежів до бюджету держави і через цю протиправну діяльність одержувати максимальні прибутки. Також варто зауважити, що контрабанда не сприяє розвитку національного виробництва, а економічно придушує українського виробника, зменшує податкові надходження до бюджету країни.

Актуальність вивчення проблеми, пов'язаної з протидією контрабанді, обумовлена у зв'язку з необхідністю осмислення відповідних положень нового КК України – перш за все з метою найбільш точного розуміння (тлумачення) кримінально - правової норми, що передбачає відповідальність за контрабанду, її правильного застосування та подальшого вдосконалення, а також пов'язана з недосконалістю правової бази у сфері протидії контрабанді, поширенням мережі ввозу та реалізації товарів на внутрішньому ринку держави, недостатністю обґрунтованих заходів щодо рішучої протидії організованим злочинним угрупованням, які контролюють ввіз та реалізацію товарів, що ввезені контрабандним шляхом.

Дослідження питань, пов'язаних із кваліфікацією контрабанди та її запобіганню присвячені праці відомих науковців: Багрій-Шахматова Л.В., Бантишева О.Ф., Богдановича А.А., Гармаєва Ю.П., Додіна Є.В., Дудорова О.О., Омельчука О.М., Шкарупи В.К., Бауліна Ю.В., Савченка А.В., Стрельцова Є.Л., Тація В.Я, Фесенка Є.В. Однак, зміни до кримінального законодавства змушують знову досліджувати ці питання.

Вирішуючи питання про особливості кваліфікації контрабанди, варто розглянути її природу. Так, в теорії кримінального права під контрабандою варто розглядати протиправне, суспільно небезпечне явище. Виходячи з цього, а також враховуючи предмет і мету, контрабанда може нести загрозу економічним інтересам держави, громадській безпеці, безпеці життя та здоров'я населення, устоям моралі і навіть основам національної безпеки. Виходячи з вище перерахованих негативних наслідків, які тягне за собою контрабанда, виникає

необхідність у державної влади, перейнятися захистом інтересів держави і суспільства, приділяти значну увагу питанням протидії контрабанді. Протидія даному виду злочину може полягати у правовій забороні та встановленні відповідальності за її порушення, а також створенні належних правових механізмів сприяння легальному переміщенню через митний кордон товарів, валюти, цінностей, іншого майна та предметів, щодо яких встановлюються особливі правила переміщення.

Визначення поняття «контрабанда» дається в різних джерелах і для різних цілей неоднаково. Воно має мінливий характер і залежить від соціально-політичних, економічних, часових, а також інших чинників. Основними, в широкому розумінні, є визначення контрабанди як: 1) незаконне, таємне перевезення або перенесення через державний кордон товарів, коштовностей і т. ін., заборонених або обкладених митом; 2) товари, коштовності тощо, які незаконно, таємно перевозять або переносять через кордон. Виходячи з наведеного визначення поняття «контрабанда», щодо першого розуміння можна сказати, що воно розглядається з кримінально правової точки зору і виступає диспозицією кримінальної норми передбаченої ст. 201 КК України. Щодо другого – як її предмет, а це в свою чергу дає нам підстави вважати, що вони між собою тісно пов'язані і не можуть розглядатися окремо.

Від способу, у який вчинюється протиправне переміщення предметів через кордон, а також виду і кількісних показників предмету контрабанди залежить її віднесення до адміністративно або кримінально караної.

Адміністративна відповідальність за контрабанду встановлена у статтях 351 і 352 Митного Кодексу, а кримінальна – у статтях 201 та 305 КК. Адміністративно карана контрабанда визначається у вказаних нормах як «переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів поза митним контролем або з використанням незаконного звільнення від митного контролю» (ст.352 МК). В свою чергу кримінально карана контрабанда є «переміщення товарів через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю, вчинене у великих розмірах...»(ст.201 КК), або «контрабанда наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів чи прекурсорів або фальсифікованих лікарських засобів, тобто їх переміщення через митний кордон України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю» (ст. 305 КК) [9, ст.89].

Відповідно до п.39 ч.1 ст.1 Митного Кодексу, поняттям «товари» охоплюється будь-яке рухоме майно(у тому числі валютні цінності, культурні цінності), електрична, тепла та інші види енергії, а також транспортні засоби, за винятком транспортних засобів, що використовуються виключно для перевезення пасажирів і товарів через митний кордон України. [7, с.4-5].

Таким чином, відповідно до цілей Митного та Кримінального кодексів України закон дає визначення поняття товару, закріплене у ст.1 Митному Кодексі. Вказане визначення охоплює й поняття культурних цінностей. Отже, поняття «товар» є найбільш універсальним для визначення предмету контрабанди, а тому воно повинно бути основним, що визначає предмет адміністративної і кримінально караної контрабанди у диспозиції ч.1 ст.201 КК, але, на відміну від статей 352 і 352 Митного Кодексу, обумовлений кількісним показником, вираженим у його грошовому еквіваленті.

У сукупності із нормами Митного кодексу, якими встановлено адміністративну відповідальність за контрабанду, вказані норми Кримінального кодексу України, напевно, мусять справляти враження належного правового запобігання контрабанді у всіх її можливих проявах та її суспільно небезпечним наслідкам.

В дійсності ж кримінально-правова регламентація контрабанди будь-яких товарів у великих розмірах не створює перешкод для їх вільного легального та

правомірного переміщення через державний або митний кордони. Вона є правовим інститутом протидії незаконному переміщенню товарів через митний кордон, яке загрожує значною шкодою інтересам держави або створює загрозу такої шкоди.

Таким чином, слід підсумувати викладене та сформулювати низку висновків щодо визначення кримінально-правової регламентації контрабанди.

Не дивлячись на те, що за даний вид злочину передбачено покарання різними кримінально правовими нормами, все ж таки об'єктивна сторона є спільною і полягає у незаконному переміщенні товарів через митний кордон України поза межами митного контролю. Але основною причиною розмежування контрабанди між адміністративно та кримінально караною є обсяги переміщеного товару та матеріальна вигода, яка отримується в результаті здійснення цього протиправного діяння.

Падалка Аліна Володимирівна

курсант 4 курсу факультету з підготовки слідчих
Дніпропетровського державного університету

внутрішніх справ

м.Дніпропетровськ

Науковий керівник: Однолько І.В.

кандидат юридичних наук

СПЕЦІАЛЬНО-КРИМІНОЛОГІЧНЕ ЗАПОБІГАННЯ ВТЯГНЕННЮ НЕПОВНОЛІТНІХ У ЗЛОЧИННУ ДІЯЛЬНІСТЬ

У наш час багато злочинів вчиняються неповнолітніми. Для того, щоб зменшити рівень злочинності серед даної категорії осіб необхідно проводити заходи щодо запобігання вчиненню злочинів.

Для встановлення того факту, чи є такий злочин, як втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність, досить актуальним у наш час, вважаю за доцільне проаналізувати статистику МВС України за 2012 рік.

У 2011 році було зареєстровано 1688 злочинів, передбачених ст.304 Кримінального кодексу України (далі – КК України), в той час, як у 2012 році – 1499 злочинів. Тобто у 2012 році спостерігається тенденція до зменшення даної категорії злочинів (динаміка складає -11,2 %).

Проте, якщо ж брати для дослідження Дніпропетровську область, то в даному регіоні мається збільшення таких злочинів, як втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. У 2011 році було зареєстровано 126 злочинів, передбачених ст.304 КК України, а у 2012 році – 130 злочинів (динаміка 3,2 %).

Підтвердженням важливості означеної проблеми, варто вказати на вчених, які присвячували свої праці дослідженню проблеми втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. Зокрема: М. А. Готвянська, Д.І. Додаток, Н. М. Крестовська, Р. А. Сабітов, Г. М. Мінковський, І. О. Топольскова, Н. В. Шость, Н.С. Юзікова та ін. Питання, що стосуються профілактики правопорушень та злочинів серед неповнолітніх, вивчали: В. Оржеховська, І. Однолько, В. Мороз, Ю. Абросімова, Т. Кальченко, О. Бородавко, О.Нікітенко та ін.

На мою думку, недостатньо уваги було приділено саме спеціально-кримінологічним заходам запобігання та протидії злочинності. Тому вважаю за доцільне більш глибоко дослідити дане питання.

У науці кримінології виділяють два рівні запобігання злочинності. Першим із них є загально соціальний рівень, другий – спеціально-кримінологічний. Такої точки зору притримуються більшість вчених, але не всі. Деякі з них, крім того,